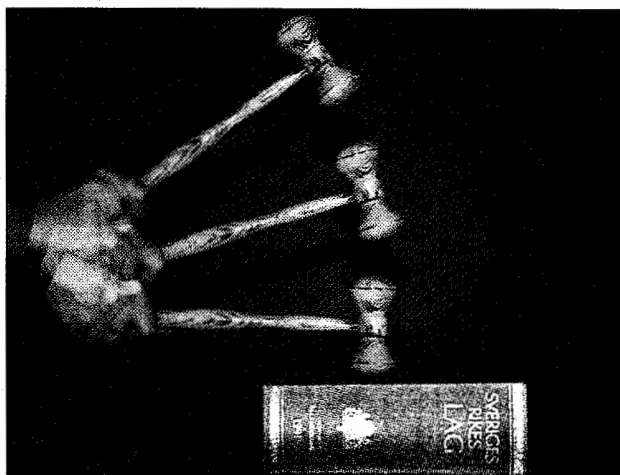

och
ipa
;oo
lel,
att
ett
ar-

yr-
ett
itet
frå-
nde
len

ta-
ys-
m-
ida
tta

Lagpara-
graferna
baserades
på moral
och rätts-
känsla när
de en gång
skrevs, me-
nar Bertil
Burström.

Foto:
PRESSENS
BILD

Skillnad på moral och rätt?

Advokat Leif Silbersky, offentlig försvarare för en av de misstänkta i Göteborgsbranden, påstår att moral och juridisk rätt är två helt skilda saker. Undrar om han inte fått detta om bakfoten.

Förr, innan lagar fanns, hade man något som kallas naturrätt, alltså förnufts rätt. Grunden var tio Guds bud som man efter behov byggde på. De lagregler som efterhand nedtecknats vid olika riksting, bygger faktiskt på moral och rättrådigt förnuft. Den gode familjefaderns tänkesätt var en förebild. Men moralen kan naturligtvis variera från plats till plats. Därför har rättsuppfattningen för olika händelser och förhållanden tolkats i skrift och blivit markeringar som kallas lagparagrafer.

Självfallet kan man inte förutse och skriva ned ens en tiondel av allt vad vi människor kan ställa till med. Därför tvingas domstolen från fall till fall bedöma hur det som synes ha skett och ej lagreglerats skall hanteras. Detta sker med ledning av de närmast liggande lagtexterna. Etik och moral finns med i bilden även om man rör sig på oskrivna ark. Lagparagraferna baserades ju på moral och rättskänsla när de en gång skrevs, så varför skall god moral uteslutas

när man bedömer oreglerade avsnitt av verkligheten?

Kanske menar Silbersky inte vad han säger. Bara just nu. I andra lägen förfäktas en annan advokatyrt. Något elakt men uppriktigt kan advokaten nämligen beskrivas som en inhyrd syssloman som i juridisk språkdräkt framför det klienten ber om och har nytta av – om han får rejält betalt. Kommer det moteld kan han till skillnad från legosoldaten gömma sig så att uppdragsgivaren får ta smällarna.

Inte en enda advokat har för övrigt behövt ta ansvar i domstol för ett undermåligt arbete. Otaliga uppdragsgivare har förgäves sökt stöd i rätten. Risker är även försumbar att en advokat prickas av sin disciplinnämnd om han inte erkänner. Sverige skiljer sig härvidlag på ett dramatiskt sätt från andra industriländer.

Förhållandena är så egendomliga så att ingen domare eller advokat vill gå i svaromål när dessa frågor debatteras. I Dagens Industri väntar sju debattinlägg på ett bemötande. Någon har sagt att jurister är Sveriges fegaste elit. Jag tror det stämmer.

Bertil Burström